

Slobodná vôľa

25. júla 2020 ✝ Pokladnica viery

Slobodná vôľa je duševná schopnosť, ktorou sa môžeme rozhodnúť bez všetkej vonkajšej a vnútornej nútenosti niečo konať alebo nekonať. Spomedzi viditeľných tvorov jedine človek, ako tvor rozumný, má slobodnú vôľu. O slobodnej vôli človeka svedčia: a) Písmo sv., b) tradícia, c) vlastná skúsenosť a d) všeobecný súhlas ľudí.

a) Písmo sv. obsahuje prikázania, rady, napomenutia, sľubuje odmenu a hrozí trestami. Všetko toto má zmysel len vtedy, keď sa človek voľne môže rozhodnúť pre niektorý skutok alebo proti nemu, slovom, keď má slobodnú vôľu. „Boh stvoril človeka od počiatku a zanechal ho pri jeho slobodnej vôli. K tomu dal mu svoje prikázania a zákony.“ (Sir 15, 14–15.)

b) Spisy sv. Otcov obsahujú mnohé svedectvá o slobodnej vôli človeka. Sv. Hieronym vraví: „S vôľou slobodnou nás stvoril Boh. Nebývame nútení ani ku čnosti, ani ku hriechu, lebo kde panuje nútenosť, tam niet trestu ani odmeny.“

c) Vlastná skúsenosť nás učí, že máme slobodnú vôľu. Prv než sa odhodláme na nejaký čin, uvažujeme. Robíme rozdiel medzi skutkami, za ktoré sme zodpovední a medzi skutkami, za ktoré nemôžeme byť zodpovední. Po čine máme buď radosť zo skutku alebo ho ľutujeme a zaumieňujeme si, že sa toho viac nedopustíme. Sami cítime, že dobrý skutok zasluhuje odmenu a pochvalu, zlý však odsúdenie a trest. Toto všetko by bolo zbytočné a nemalo by zmyslu, keby človek nemal slobodnej vôle.

d) Na všeobecný súhlas ľudí sa odvoláva sv. Augustín: „Slobodu človeka ospevujú pastieri na horách, básnici v divadlách, pospolití ľudia vo svojich kruhoch, učitelia v školách, biskupi z posvätných miest a všade na zemi celé pokolenie ľudské.“

Mravouka – 1948 Trnava

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/slobodna-vola/>